

Takimi i 4-të Ndër - parlamentar

19-20 Maj 2011

Prishtinë

Deklaratë e përbashkët

Nga Kryesuesit e Delegacioneve

Në përfundim të takimit të 4-të ndër parlamentar- Parlamenti Evropian-Kuvendi i Kosovës, i mbajtur në Prishtinë më 19-20 Maj, 2011, dy kryesuesit:

1. Mirëpritën krijimin e qeverisë së re dhe zgjedhjen e shpejtë të presidentit pas vendimit të Gjykatës Kushtetuese; megjithëse shprehën keqardhje për parregullsitë që karakterizuan këto zgjedhje dhe i bënë thirrje qeverisë së re që menjëherë të rifilloj punën për reformat më të rëndësishme.

2. Theksuan rëndësinë e liberalizimit të vizave si një nxitje e fuqishme për Kosovën që të ndërmarr reformat e nevojshme, por nënvizuan se kjo nuk duhet konsideruar si i vetmi prioritet kyç për Kosovën, duke lënë kështu në hije adresimin e çështjeve të tjera si ato ekonomike dhe sociale; duke çmuar përpjekjet e deritanishme të institucioneve për përmbushjen e kriterëve për liberalizimin e vizave; theksuan se Kosova është i vetmi vend në rajon qytetarët e së cilës nuk mund të udhëtojnë lirshëm në BE dhe se kjo situatë krijon ndjenjën e izolimit, në veçanti për të rinjtë, studentët dhe profesionistët që merren me çështjet që lidhen me BE-në; konsideruan që Komisioni Evropian duhet të iniciojë dialogun për liberalizimin e vizave dhe pa u vonuar të përcaktojë fazat e këtij procesi.

3. Mirëpritën fillimin e dialogut ndërmjet Prishtinës dhe Beogradit dhe theksuan se dialogut i përkasin çështjet që janë shumë të rëndësishme për ta përmirësuar jetën e të gjithë qytetarëve të të dyja palëve dhe se është në interes të tyre thelbësor se rezultatet e qarta do të arrihen me përpikëri; dhe nënvizuan se rezultati i suksesshëm i dialogut do të shënonte një arritje të madhe në bashkëpunimin rajonal. Për këtë qëllim, mirëpritën faktin se takimet e para janë mbajtur në një atmosferë të mirë dhe konstruktive dhe se tanimë është bërë progres; theksuan rëndësinë e komunikimit të qartë me qytetarë, qëllimin dhe rezultatin e dialogut;

4. Mirëpritën faktin që zgjedhjet e para të përgjithshme që nga pavarësia e vendit dhe u mbajtën nën përgjegjësinë e vetme të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve të Kosovës më 12 Dhjetor 2011. Megjithatë, theksuan si çështje serioze një numër të madh të parregullsive të raportuara gjatë zgjedhjeve, të cilat ndikuan në besimin e qytetarëve në procesin demokratik; përshëndetën formimin e shpejtë të komisioneve për reformën zgjedhore, përfshirjen e atyre ekzistuese dhe fillimin e punës në këtë drejtim;

5. Mirëpritën vullnetin politik të të gjitha partive politike, duke përfshirë qeverinë dhe opozitën, për të përkrahur reformën e legjislacionit kushtetues dhe elektoral; bënë thirrje qeverisë dhe parlamentit që menjëherë të fillojnë punën për të harmonizuar legjislacionin vendor me standardet ndërkombëtare dhe i inkurajuan ata që të përdorin mbështetjen dhe ekspertizën të ofruar nga komuniteti ndërkombëtar; theksuan rëndësinë shumë të madhe të hetimit të të gjitha parregullsive lidhur me zgjedhjet dhe të ndjekjes penale të autorëve të tyre në mënyrë transparente dhe me kohë; bënë thirrje për përfshirjen e organizatave të shoqërisë civile dhe mediave në raportimin e rezultateve të hetimeve të këtyre hetimeve, tek publiku i gjerë.

6. Mirëpritën përpjekjet për të forcuar Parlamentin dhe institucionet Qeveritare, dhe ritheksuan rolin e Kuvendit të Kosovës dhe në veçanti mekanizmave që sigurojnë mbikëqyrjen efikase të Qeverisë, por njëkohësisht theksuan nevojën për forcimin e mëtutjeshëm të funksioneve të Kuvendit, duke u mundësuar deputetëve që të përmbushin me efikasitet dhe efektivitet mandatin e tyre.

7. Theksuan rëndësinë e institucioneve të fuqishme dhe efikase në sektorin e gjyqësorit dhe prokurorisë si një element i domosdoshëm në përkrahje të sundimit të ligjit poashtu edhe si një kriter thelbësor në rrugëtimin drejt Bashkimit Evropian; theksuan rëndësinë e tyre të veçantë në arritjen e suksesit në luftimin kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar të cilat shihen nga qytetarët si probleme kryesore në vend, psh. duke krijuar mekanizmat të cilët do të mundësonin ngrirjen e fondeve dhe konfiskimin e pasurisë së personave të përfshirë në krim të organizuar.

8. Ritheksuan rolin e rëndësishëm që luan EULEX-i dhe institucionet vendore në luftën kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar; theksuan pritjet e tyre se misioni do të zgjeroj prezencën dhe funksionimin në Veri të Kosovës; në bazë të një bashkëpunimi të dyanshëm në mes të misionit të EULEX-it dhe autoriteteve lokale dhe qendrore;

9. Mirëpritën deklaratimet e autoriteteve të Kosovës rreth mbështetjes së plotë për verifikimin e deklaratave për dyshime të miratuara në rezolutën e PACE të datës 25 Janar 2011 ("Raporti i Marty-t") dhe shprehën besimin e tyre në EULEX-in për përgatitjen e një hetimi të plotë të deklaratave për dyshime, në veçanti duke krijuar një program të sigurt dhe të avancuar për mbrojtje të dëshmitarëve, i cili program është i nevojshëm për të filluar hetimin;

10. Ritheksuan se mbrojtja e të drejtave të minoriteteve etnike dhe seksuale është e rëndësishme për ndërtimin e një shoqërie vërtet të hapur, tolerante dhe demokratike. Me këtë rast u bënë thirrje autoriteteve që në mënyrë aktive të angazhohen për promovimin dhe mbrojtjen vlerat e një shoqërie pluraliste me diversitet, pjesë integrale e së cilës do të jenë të gjitha minoritetet etnike dhe seksuale.

11. Theksuan rëndësinë e procesit të decentralizimit, i cili është thelbësor edhe për të krijuar struktura efikase lokale administrative, në shërbim të qytetarëve, edhe për të arritur qëllimin për një Kosovë multietnike; mirëpritën transferin e vazhdueshëm të kompetencave nga komunat amë në komunat e reja; bënë thirrje qeverisë që të bëjë një orar të qartë për komunat e reja që të marrin të gjitha përgjegjësitë e tyre; shprehën nevojën e procesit të decentralizimit edhe në veri të vendit, me qëllim të integritetit të komunitetit serb në jetën institucionale të Kosovës; Theksuan se integrimi i të gjitha komuniteteve duhet të arrihet përmes zhvillimit socio-ekonomik dhe jo vetëm përmes decentralizimit në baza etnike.

12. Rikujtuan faktin se një shoqëri civile vitale është një nga përbërësit esencial të demokracisë moderne, dhe u bënë thirrje autoriteteve që në diskutimet për çështjet kryesore me interes për Kosovën në nivel qendror, të përshijnë spektrin e gjerë të shoqërisë civile dhe të konsultohen me përfaqësuesit e OJQ-ve në procesin e hartimit të legjislacionit

13. Cekën rëndësinë e politikave koherente ekonomike dhe nevojën për t'iu shmangur deficiteve të paqëndrueshme të buxhetit me qëllim që të mbahet stabiliteti makroekonomik; ftuan qeverinë që të përdorin ekspertizën e organizatave ndërkombëtare financiare, siç është FMN dhe Banka Botërore; Shpalosën shqetësimet për rritjen e deficitit tregtar të Kosovës nga viti 2008, në raport me vendet si Bosnia dhe Hercegovina dhe Serbi, dhe i bënë thirrje BE-së që të përshpejtojë procesin rreth arritjes së marrëveshjes në mes të BE-së dhe Kosovës për trajtimin preferencial të Kosovës në marrëdhëniet tregtare.

14. Shprehën shqetësimin për zhvillimet e fundit në ekonominë e Kosovës, me theks të veçantë në dobësitë financiare që karakterizohen nga deficitet i dyfishtë, duke filluar nga deficitet aktual financiar, por edhe nga deficitet fiskal që është më modest por mjaft domethënës. Gjithashtu theksuan se aftësia e ekonomisë së Kosovës për të qenë konkurrenente ndërkombëtarisht pamundësohet nga rritja e tepruar e pagave në sektorin publik dhe ritmi i ngadaltë i hapjes së vendeve të punës; nënvizuan se për të mënjeluar përkeqësimin e situatës financiare, Qeveria e Kosovës duhet të negociojë me FMN-në në mirëbesim dhe ti sjell ata para një konkluzioni të suksesshëm sa më parë që është e mundur.

15. Shpalosën shqetësimet për situatën e rëndë ekonomike të Kosovës dhe ndikimin që ajo ka në standardet e jetesës së qytetarëve; theksuan papunësinë e lartë, e përbashkët tek të gjitha vendet e rajonit, e cila nuk e lejon Kosovën që ta arrij potencialin e saj të plotë ekonomik dhe e cila drejton kah rritja e zhgënjimit të qytetarëve; bënë thirrje qeverisë që të vazhdojë përpjekjet për ti mbrojtur qytetarët, në veçanti grupet më të cenueshme, nga efektet e krizave financiare;

16. Bënë thirrje për zbatimin e procedurave të avancuara dhe transparente të prokurimit publik, të cilat do të joshnin investimet e huaja private, në kuadër të kornizës së Partneritetit Publiko-Privat.

17. Vënë në pah projektin e ri të termocentralit 600 MW të bazuar në djegien e linjitet të bashkëfinancuar nga Banka Botërore, do të mundësojë rehabilitimin e Kosovës B dhe të nxjerrë nga funksioni Kosovën A. U bënë thirrje autoriteteve të Kosovës dhe Bankës Botërore që të kenë parasysh synimet e Komisionit Evropian për zvogëlimin e emetimit të CO₂ dhe të konsiderojnë zhvillimin e planeve për efikasitetin energjetik dhe burimet e ripërtëritshme të energjisë.

18. Ritheksuan rëndësinë e bashkëpunimit rajonal në procesin e integritimit në BE të të gjitha vendeve të rajonit; bënë thirrje për zgjidhje pragmatike për ta përfshirë Kosovën plotësisht në bashkëpunim rajonal; në lidhje me këtë, bënë thirrje për një zgjidhje të shpejtë të problemeve që pengojnë funksionimin e CEFTA-s; cekën efektet pozitive që rifillimi i tregtisë me të gjitha shtetet fqinje do të kishte në ekonominë e Kosovës dhe në krijimin e vendeve të reja të punës; bënë thirrje për përfshirjen e plotë të Kosovës dhe vendeve të Ballkanit Perëndimor në zhvillimin e rrjeteve të transportit dhe energjisë që do të përqendrohen në rajon, me qëllim të favorizimit të zhvillimit të brendshëm dhe lidhjeve ndërkombëtare të nevojshme për të shtyrë rajonin drejt rritjes ekonomike.